

Geometridae of Turkey 4. *Menophra trypanaria* (Wiltshire, 1948), a new species for the Turkish fauna, with description of the male (Lepidoptera)

Alex Riemis

Samenvatting. Geometridae uit Turkije 4. *Menophra trypanaria* (Wiltshire, 1948), een nieuwe soort voor de Turkse fauna, met beschrijving van het mannetje (Lepidoptera)
In september 1994 was *Menophra trypanaria* (Wiltshire, 1948) vrij gewoont in vlindervallen in Zuid-Turkije. Aangezien tot op heden slechts één wijfje van deze soort gekend is, wordt het mannetje beschreven.

Résumé. Geometridae de Turquie 4. *Menophra trypanaria* (Wiltshire, 1948), une nouvelle espèce pour la Turquie, avec description du mâle (Lepidoptera)
En septembre 1994 *Menophra trypanaria* (Wiltshire, 1948) a été trouvé assez communément dans des pièges dans le sud de la Turquie. Comme jusqu'à présent seulement une femelle de cette espèce est connue, la description du mâle est donnée.

Key words: *Menophra trypanaria* - Geometridae - description of male - Turkey.

Riemis, A: Rerum Novarumlaan 41, B-2300 Turnhout.

Introduction

During a short visit to the region of Alanya, Province of Antalya (Turkey) in September 1994, I found a *Menophra* species rather common in my moth traps. Superficially, the males resembled *Menophra japygiaria* (O.G. Costa, 1849) while the females seemed to be more related to *Menophra abruptaria* (Thunberg, 1792). However, in both sexes there were so many constant differences, that it seemed impossible that these specimens should belong to one of the former species.

It was not until I compared the females with the one described from North Cyprus by Wiltshire (1948) as *Hemerophila trypanaria*, that I could establish their true identity. Indeed, the females I found agree completely with Wiltshire's description and the photograph therein. As hitherto the male of *trypanaria* is unknown, I am giving a description hereafter.

Description of the male of *Menophra trypanaria*

Mean forewing length (n=33): 14.40 mm (min. 13.20 mm - max. 15.40 mm)

Antennae bipectinate.

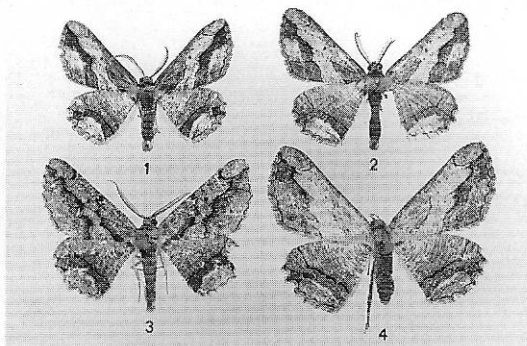
Upperside most similar to *M. japygiaria*. Forewing upperside grey-brown, not yellowish-brown as in *japygiaria*, with blackish lines and shades and grey-brown dots on apex and termen.

The antemedian fascia borders the black basal part. Near the costa the subbasal fascia follows the blackish shade towards the apex. In *japygiaria* it goes forward to the costa. The antemedian and postmedian fascia run parallel with a grey-brown part in between. Black discal spot small, but always present. The postmedian fascia is sharply angled near the apex, much sharper than in *japygiaria*.

The hindwing upperside has the same grey-brown colour as on the forewing, marked with blackish lines and shadows, paler at termen and the basal part. Terminal fascia also less dentate than in *japygiaria*. Discal dot absent. Postmedian line angled on vein 5. The underside is paler grey-brown with a blackish shade on the base of the forewing. Black

discal dot present in fore- and hindwing. Postmedian fascia present as a shade on forewing, with a few blackish points. Postmedian fascia on hindwing more strongly marked, but not angled as on upperside.

Aedeagus with two strong cornuti (fig. 9). Valvae narrower than in *japygiaria* (fig. 10); and slightly angled. Apparent costal process, slightly dentated (strongly dentated in *japygiaria*).

Figures 1-4: *Menophra trypanaria* (Wiltshire, 1948), ♂ Turkey, Prov. Antalya, 12 km N of Alanya, 400 m, 13/15.IX.1994; 3. *Menophra japygiaria* (O.G. Costa, 1849), ♂ Italy, Sicily, Buccheri (SR), Gole della Stretta, 800 m, 4.VI.1989; 4. *Menophra trypanaria* (Wiltshire, 1948), ♀ Turkey, Prov. Antalya, 12 km N of Alanya, 13/15.IX.1994.

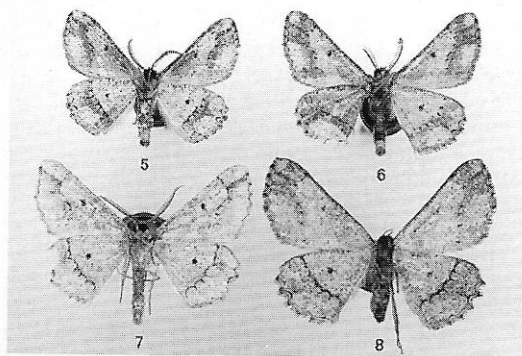

Figure 5-8: *Menophra trypanaria* (Wiltshire, 1948), same specimens as in figs 1-2, undersides; 7. *Menophra japygiaria* (O.G. Costa, 1849), same specimen as in fig. 3, underside; 8. *Menophra trypanaria* (Wiltshire, 1948), same specimen as in fig. 4, underside.

Material examined

-Turkey, Antalya: Environment castle of Alanya, 50m , 6.IX.1994, 2ex.

-Turkey, Antalya: 12km north of Alanya, 400m. 7.IX.1994, 3ex.; 13 and 15-IX-1994, 31ex.

The habitat where the species was found consisted of light bush vegetation on rocky slopes, at the border of pine woods.

Distribution

Menophra trypanaria is thus far only known from the type-locality, i.e. the Kyrenia Mountains in northern Cyprus, and the localities in and near Alanya mentioned above. I am convinced however that this species is much more widespread than thus far known. Indeed, I found one male in the collections of the Instituut voor Taxonomische Zoölogie, Amsterdam, labelled: Greece, Island of Samos, Pythagorion, 21.X.1990. Another one was taken at Taşucu, 10 km SW of Silifke (Içel) 14.III.1984. This may suggest that the species is probably present in the whole southern and southwestern part of Turkey. The early date of the Içel specimen suggests that there are several generations a year, as in *M. japygiaria* and *M. abruptaria*. It struck me that after Wilthire's description in 1948, the species has never been mentioned in the literature again. Due to the superficial resemblance of the males with *M. japygiaria* and of the females with *M. abruptaria*, several records of these species are the result of misidentifications.

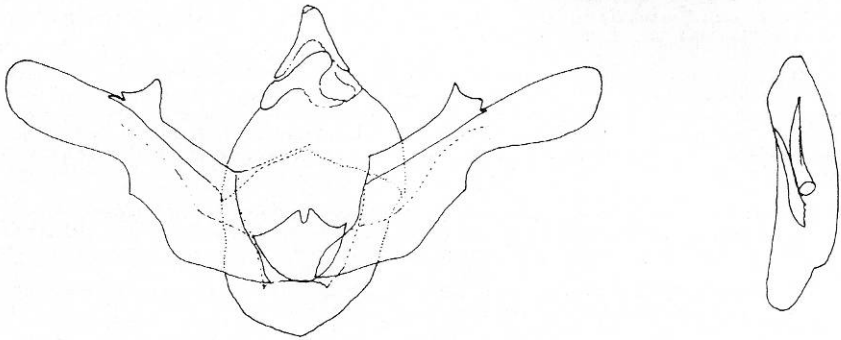

Figure 9: *Menophra trypanaria* (Wiltshire, 1948); Turkey, Antalya, 12 km N of Alanya, 400 m, 13/15.IX.1994, male genitalia (Prep. AR334).

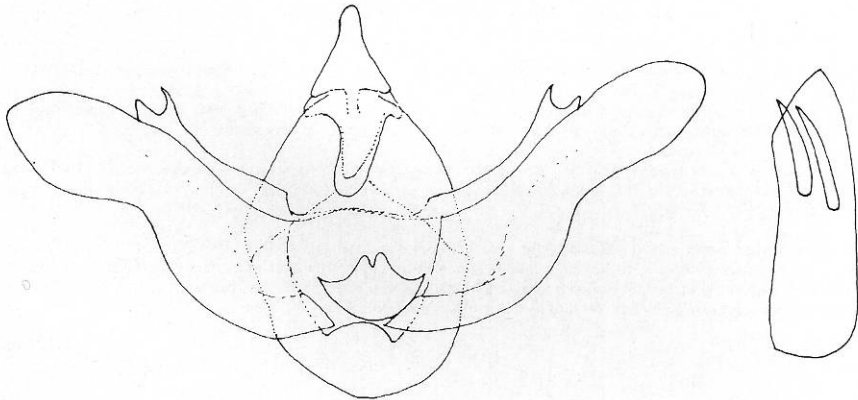

Figure 10: *Menophra japygiaria* (O.G. Costa, 1849); Italy, Lazio Roma, via Falcog Nana, 4.V.1990, male genitalia (Prep. AR849).

Acknowledgments

I would like to express my thanks to Mr Willy De Prins (Antwerpen) for his advice, photographs of adults and drawings of the genitalia.

References

Wiltshire, E.P., 1948. Middle East Lepidoptera. IX: Two new forms or species and thirty-five new records from Cyprus. - *Entomologist's Rec.J.Var.* 60: 79-87, plate 3.

Boekbesprekingen

Torp, E.: *Danmarks svirrefluer (Diptera: Syrphidae)*

25 x 18 cm, 490 p., 483 lijntekeningen en zwart-wit foto's, 376 afbeeldingen in kleur, 270 verspreidingskaarten en ca. 650 referenties, Danmarks Dyreliv bind 6, Apollo Books, Kirkeby Sand 19, DK-5771 Stenstrup, gebonden met stofomslag, 1994, DKK 300,- (ISBN 87-88757-28-5).

Dit is een opmerkelijk fraai en volledig uitgevoerd werk over alle soorten zweefvliegen die uit Denemarken gemeld zijn. Elke soort wordt beschreven met foto, verspreidingskaartje, biologie, fenologie en ecologie. Grote aandacht wordt geschonken aan de determinatie, het kweken en de bespreking van larven en poppen. Alhoewel de tekst in het Deens gesteld is, is hij toch goed bruikbaar voor mensen zonder kennis van deze taal. De tekst bij elke soort wordt trouwens gevolgd door een Engelse samenvatting die jammer genoeg niet altijd samenloopt met de tekst zelf.

De kleurafbeeldingen van alle zweefvliegen kennen we ondertussen van andere publikaties maar ze zijn verbeterd in kwaliteit. Waarom worden echter van b.v. alle *Cheilosia*-soorten, die toch zeer sterk op mekaar lijken, niet eens sterk vergrote foto's van alle kopprofielen afgebeeld. Dit zou zeker nuttig zijn voor een juiste determinatie.

In elk geval is dit een zeer verzorgd werk, zeker zijn prijs waard, en beslist aan te raden aan alle Belgische dipterologen. De meeste Belgische soorten kunnen met dit boek gedetermineerd worden.

G. Van de Weyer

Luy, U.: *Lycaeniden Bibliographie 1993*

14,5 x 26,5 cm, 180 p., Verlag Udo Luy, Mühlgasse 75, D-96179 Rattelsdorf, gebonden, 1994, DM 25 (ISSN 0947-4730).

Dit boekje is een bibliografie van publikaties over de Lycaenidae (de "blauwtjes") verschenen in 1993 in tijdschriften, waarin naast nieuwe soortbeschrijvingen ook artikels met betrekking tot reisverslagen, ecologie en kweekverslagen worden behandeld. Boeken worden niet opgenomen. Het is de bedoeling dat dit initiatief jaarlijks wordt herhaald, waarbij op het einde van ieder jaar een bibliografie voor het voorgaande jaar verschijnt.

Eerst wordt een (chronologische) bibliografie (alfabetisch) per tijdschrift weergegeven (p. 11-45), dan alfabetisch per auteur (p. 46-88), vervolgens algemeen en per familie (p. 89-136) en tenslotte geografisch en per werelddeel (p. 137-180).

Dit werkje vormt een uitstekende bron voor het compileren van de nodige bibliografische referenties voor eenieder die geïnteresseerd is in het zich dokumenteren en/of publiceren over deze dagvlinderfamilie. De auteur verdient het respect voor het geleverde engelengeduld om zulk een onderneming tot een goed einde te brengen. Het is zeer te hopen dat, zoals gepland, dit initiatief jaarlijks wordt herhaald.

A. Olivier